

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВОМ

НОВИ САД

НЕЗАВИСАН НЕДЕЉНИК

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ДУШАН ЧАМПРАГ

ГОДИНА VI.

НОВИ САД, 6. јула 1929.

БРОЈ 27

ЗВОНИТЕ ЗВОНА.....!

НА РОЂЕНДАН СИНУ Њ. В. КРАЉА АЛЕКСАНДРА I. И КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ
НА ВИДОВДАН 28. ЈУНА 1929. ГОДИНЕ

I.

Звоните звона са шорњева свију,
Топовски хишци навестите јаву,
Да Блед, „Суворор“ ново чедо мију,
Трећег брата: Петру, Томиславу!

Звоните јако, к'о што звоне звона
С' шорњева гордих на уздарје Богу!
Звоните силно! Родила је Она!
Краљица! Сина словенскоме роду.

Звоните гласно... весеље је јако,
Што га у себи Видовдан ошкрио;
Трећег сина; да нам узор био!

Звоните звона... непрестано тако,
И рец'те свету, поред двају блага:
Треће нам роди, Мари — Мињон драга!

II.

Сва пуна среће крај трећег сина,
Краљица наша: Мари — Мињон бдије,
Прекрасна ружа до прекрасног крина,
Радосне сузе од радости лије....

И док у миљу мајка чедо гледа;
„Суворор“ дворац сав у сјају шрепши,
Док чар божанска прекраснога Бледа
У песми бруји кроз целе врлеши.

И тако с часа у час реч се чује,
Пресретне мајке: „Мило моје чедо“!
Док споља песма Бледом одјекује;

Краљица шапа: Ко Те неби гledo;
„Ти мило благо“ брашу поред брата:
„Словенац свију Срба и Хрвата“!

Нови Сад, 29. јуна 1929. године.

НИКОЛА ЈЕЛИЋ-ХЕРЦЕГОВАЦ.

ЈЕДНО ВАЖНО ПИТАЊЕ

Отворено писмо Професорском Збору Београдског Универзитета.

Када је недавно г. Петар Стојадиновић продао своју библиотеку за врло лепу и позамашну своту Универзитетској Библиотеци у Београду и када се о овој Стојадиновићевој библиотеци, а нарочито о многобројним *србуљама* у њој писало по листовима, постављено је и питање (у београдској „Политици“ и „Новом Саду“): откуда потичу те србуље.

Г. Стојадиновић а и управа Универзитетске Библиотеке нису до сада одговорили на то питање. Међутим питање провенијенције тих србуља врло је важно питање.

Зна се ко има и где има таквих србуља. Те србуље треба да су за нас националне реликвије и народно благо. Са тим реликвијама не би се смела водити трговина и кад већ немамо закона о заштити и чувању тих националних реликвија, требало би што пре такав закон створити и донети.

Но све и да нема код нас таког закона о чувању националних реликвија као што су србуље и све и да нема законске могућности спречавања трговине са тим националним реликвијама, ипак сматрамо за потребно да се обратимо Професорском Збору Београдског Универзитета са молбом: да се позабави овим питањем.

Када се у јавности већ покренуло питање о пореклу тих србуља и када је г. Ђорђе Бакаловић у више написа у овом листу у тако незгодној светлости поставио питање провенијенције тих србуља, а ни продавац нити Управа Универзитетске Библиотеке у Београду не реагирају на то писање, онда сматрамо за потребно да на све ово упозоримо Професорски Збор Београдског Универзитета, коме свакако не може бити ирелевантно: шта се налази у Универзитетској Библиотеци на који начин су набављене књиге за ту Универзитетску Библиотеку и откуда потичу те набављене књиге, као што је у

овом конкретном случају питање србуља.

Одговор на ово питање потребан је не само ради очувања угледа једне такве институције као што је Универзитетска Библиотека, него и ради тога да се једном реши и питање о чувању националних реликвија свих врста и облика.

Censor.

Још једно оправдање.

У прошлом чланку нашега листа „Једна празнина“, у коме смо ми пледирали, да се у Војводини уместо општинских одбора поставе комесари, дали смо и образложење, тако, да је чланак нашао на одобравање многих, којима је стало до виших интереса државе.

Један пријатељ, који је прочитао чланак, потпуно га одобрава и јавља нам, да чланак има и свога оправдања, па нам је навео конкретан случај. Наиме у Бачкој Тополи у пројекту општинског буџета била је предвиђена извесна свота као помоћ Народној Одбрани. Противу те позиције су као по команди устали сви представници Мађари и око тога се водила врло жучна дебата, тако, да се тешком муком на крају крајева одобрила нека врло незнатна свота.

Ко зна, какву деликатну националну мисију има Народна Одбрана, па када види, како се од стране загрижених води закулисна борба противу ње, тај тек може да схвати сву тежину ствари и потребу, да се изразити противници постојећег стања просто разјуре а не трпети их и дати им могућности да се испрсавају и отворено раде противу наших заветних светиња и идеала.

А ти исти загрижени у тој истој општини су за једног свога службеника, који ни после десет година није напao за вредно да научи званичан језик, услед чега је био отпуштен; толико су били великодушни да су захтевали да му се да или несразмерна пензија, или баснословна отпремнина, какву не би добио ни од свога Мађарорсага.

Овакових и других сличних

случајева има и по другим општинама, иако се од стране меродавних не буду предузели радикални кораци, онда је наше дубоко уверење, да ће се такве појаве даномице појављивати, па чак још и у изразитијој форми.

На стишавање и расхлађивање усијаних и загрижених анационалних елемената, мора се нешто учинити.

Ми смо са наше стране благовремено рекли шта и како треба да се ради, а на меродавним је, да провере тачност наших тврдњи па да поступе онако, како буду били за најбоље нашли.

Рекосмо и предложисмо — спасосмо душу своју.

Спољни преглед

Око женидбе бугарског краља Бориса

По извештајима стране штампе, питање женидбе бугарског краља Бориса са италијанском принцезом Јоландом, примиче се крају, пошто су меродавни кругови у Бугарској пустили пред тешким постављеним условима од стране Мусолинија

Ти тешки услови се садрже у економској зависности Бугарске од Италије и још многих других концесија, које задиру у суверенитет бугарског народа.

Наше је мишљење: да још има здраве свести код бугарског народа, и да та здрава свест неће дозволити ма и у последњем часу, да попут заробљавања својих суверених права и економске зависности, купује по тако скупу цену своје краљу младу.

Иридента не мирује.

На ноту, коју су упутили представница Мале Антанте мађарском министру спољних послова Валки, а поводом познатог иридентистичког говора председника мађарске владе грофа Бетлена, Валка је одговорио. У том одговору, Валка тако рећи готово даје за право грофу Бетлену, и у целости га одобрава. Наиме, у одговору Валка на једном месту вели, да оно што је рекао Бетлен,

то је вађено из душе сваког правог Мађара и да сваки прави Мађар, неће никад престајати да мисли и ради свим силама за ревизију мировног уговора, којим је окрњен интегритет круне светог Стевана.

Овакав одговор, одговорног министра спољних послова Мађарске, не само да није дао сатисфакцију увређеној Малој Антанти, већ шта више може се сматрати као директна и дрска провокација.

Буде ли се и на ово ућутало и прешло од стране Мале Антанти, онда ће мађарској ириденти нарастити тако велики рогови, да ће на крају крајева Мала Антанта морати једном заједничком експедицијом те јој рогове стући на сред Будимпеште.

Друштво Народа на идућој својој седници поводом овога морало би да поведе рачуна.

Мађарска још није потпуно ликвидирала са аферама фалсификовања француских франка и кријумчарења оружја из Италије.

Рогушењу Мађарске у многоме помаже фашистичка Италија, којој се никако не мирује. Но продужи ли и она у томе правцу и њу би требало ставити на оптуженичку клупу пред Друштво Народа.

А моћ Италије није тако велика, да јој се мора и може све кроз прсте гледати.

Са наше стране потрбно је да се благовремено подуму кораци код Друштва Народа, и да се једном за свагда учини крај овако дрским провокацијама.

Гостовање одличне трупе Јеврејског Поз. „Хабимах“

У Нови Сад је прispела опет одлична јеврејска поз. трупа „Хабима“ — која је недавно у Новом Саду гостовала са великим и необичним успехом. То су свега 10—12 особа али сви од реда даровити и савесни глумци, а уз то сви уједно и добри певачи. Њихове представе су већином из живота јеврејског црпљени комади у којима се износе све добре и хрђаве особине, радости и патње Јевреја. Дружина

приређује свега 3 оперете у суботу 6. о. м. ће давати „Купљену невесту“ од Рихтера; у недељу 7. о. м, „Човек треба бити“ оперета у 3 чина од Шора а у понедељак као опроштајну представу „Пољски Бохерл“ оперета у 4 чина од Рихтера. Сва три комада изазивају велики смех. Глумци у тим комадима не играју шаблонски него преживљују сваки своју улогу и публику увек до френетичног аплаудирања изазову. Овде би могли они што дрмају расклиманом позор. дружином Друштва за Срп. Нар. Позориште најбоље научити како се дружина (са исто толико чланова колико и садања дружина Срп. Нар. Позоришта) даје водити и без оптерићивања појединих општина и области са 50.000 дин. а укупно и преко 200.000 дин. субвенције даје организовати и с успехом материјалним и моралним постојати. Али наравно директор им није бивши сценариста — а секретар двопагац.

Једна занимљива парница

— Позориште пред судом —

У четвртак је пред овдашњим судом расправљена једна врло занимљива парница по закону о штампи. Секретар „Друштва за Српско Народно Позориште“ г. др. Димитрије Кириловић, шеф овдашње Државне Архиве и секретар Историјског Друштва Новосадског тужио је због увреде и клевете г. дра Каменка Суботића, који је у „Застави“ написао један чланак о прошлој новосадској позоришној сезони „Друштва за С. Н. П.“ критикујући уједно рад целог тог друштва као и рад секретара његовог.

На суду је прслушано седам сведока, све сами чланови управног одбора позоришног друштва као и пријатељи ове наше националне културне и просветне установе. Међу публиком је било такођер више позоришних пријатеља.

Прслушавање сведока трајало је неколико сати. Сведоци су исказали многе занимљивости па чак и пикантерије и „закулисних“ ствари из овог нашег позоришног друштва, а

у главном су потврдили наводе и писање г. дра Каменка Суботића, кога је суд након дуготрајне расправе и већања ослободио оптужбе, а тужитељ има да сноси судске трошкове.

Сарадник овога листа био је присутан овој судској расправи и заиста не жали што је пропустио готово цео један дан, јер је слушајући тужитеља, туженога, њихове адвокате и сведоке имао дивну разоноду да посматра и размишља о „вешу“ нашег „мезимчета“, што би све одиста лепо могло послужити као штоф за једно ново „весело позорије“. *Посматрач.*

Исправак

Цењеном Уредништву

лиета „Нови Сад“

у Новом Саду.

Дознавши за разна клеветања и увреде г. Ђорђа Бакаловића у Вашем ц. листу, позивам Вас да иа темељу аакона о штампи објавите, да све напаковане ствари од себе најкатегоричније одбијам, те да клеветника утужујем суду.

У погледу стављених питања „посматрача“ у 25. броју Вашег ц. листа, имам толико да одговорим, да сам ја као власник своје рођене библиотеке, могао исту делимично продавати, коме год сам хтео. — Са продајом мојих књига дупликата, трипликата или појединих серија, које су у мојој библиотеци од купаца одабиране, — немају никакву везу књиге из оставине Јаше Томића.

Није истина, да је од Госпође удове пок. Јаше Томића купио његова издања Одбор, него су пријатељи пок. Ј. Т., да би се донекле одужили сени Великог Покојника, сакупили међусобно за Госпођу Милицу Томић 100.000 динара. Овај је новац сакупио Одбор, којег сам одбора ја члан био. Новац је у целости предат Госпођи Милицу, а од ње преузете књиге старога издања примљене су инвентарно, и код деоничарског друштва „Застава“ имао тачан попис примљених књига.

Није истина да сам ја крив што се ове књиге нису раније

растуриле међу пријатеље, дароватеље новац. Истина је, да је и у клубу и код друштва „Заставе“ д. д. било много пута говора о подели ових књига, али се ствар никад није дала извести због немања новца за експедицију књига, а да је уважени Господин Др. Славко Милетић, раније даровао, потребну своту за експедицију ових књига, биле би исте давно, и још за моје доба, подељене пријатељима покојног Ј. Томића.

У погледу немања обзира наспрам „добротвора“, није истина да ја не би имао обзира, него је истина да г. Ј. Б. „нема обаира“ наспрам мога контра рачуна, и нема стрпљења да рачуне прегледамо, као што сам му пријатељски јавио. Истина је да дотичан Ј. Б. шаље преко мојих пријатеља уцењивачка и претећа писма, да би испресовао и оно што му не припада. Далеко је и од помисли да би ја икоме нешто закинуо, а г. Ј. Б. нема оправдане основе за ове своје чинове и само очита људска пакост је руководитељ његова, јер он мрзи и себе и цео свет, а о мржњи и пакости г. Бакаловића имају много меродавнији истину да кажу.

Ниш, 26. јуна 1929.

Са поштовањем

Петар Стојадиновић.

Правду — „Правди“

Читамо у београдској „Правди“ notiцу од четири реда: да се новосадске општине буда у парку и трафика издају, али без лицитације!

Ми са наше стране у принципу смо противу свију врста лицитација, бојећи се те опасне речи; али тако исто нисмо расположени ни за оне радње, које би се могле назвати: испод жита. А што се пак оглашује у „Правди“ београдској, а не у новосадским новинама, изгледа нам да општина и не рачуна са новосадским рефлектантима?

Сваку нову књигу имаде стално на стоваришту књижара „Славија“.

Занатство

Забава Опште Занатл. Здр. за Међ. Пом. за случај болести и смрти.

Одбор за приређивање забаве пуном паром ради да ова прва занатлијска забава што свечанија буде. Дилетанти „Кола Зан. Омл.“ и тамбурашки збор исте као и певачка друштва „Невен“, Фрозин, Далошкер вежбају у велико да се одужи зан. сталежу, из чијих су редова иста и основана и потпомагана.

Чланови приређивачког одбора као што су г.г. Фр. Цидлик, Св. Страјнић, Мил. Абрамовић, Винце Пољаковић, гђа Вртунска и други натичу се ко ће више учинити у корист ове забаве.

Већ идуће недеље почеће се са купљењем прилога и предмета за томболу и надати се, да ће се грађанство обилно одазвати с' погледом на то, што је чист приход намењен за потпомагање оболелих сиромашних занатлија и породице њихвих.

Буди се свест занатлија

Недавно смо забележили, да занатлије из свих покрајина наше државе заједнички и споразумно иступају у интересу свога сталежа.

У Београду одржат конгрес Зем. Савеза Зан. Удружења као и прошле недеље у Вараждину одржан Конгрес Савеза Хрватских Обртника са донесеним јединственим резолуцијама сјајан је доказ томе.

Шта више исте резолуције и Срби и Хрвати заједнички су предали путем својих делегата Госп. Минастру Трговине и Индустрије, који је обећао да ће о жељама занатлија водити рачуна.

Не мање је важан и Конгрес Графичких Послодаваца, који се је одржао 30. пр. м. у Новом Саду. Заступљене су биле Подружнице из Београда, Суботице, Сада, Загреба, Сплита, Сарајева и Љубљане.

Занатлијска удружења се такођер буде, јавно испољавају своје жеље и накнадно одобра-

вају рад Зем. Савеза Зан. Удр. у Београду, уписују се у Савез, претплаћују се на друштвени орган „Занатлија“ потпомажу зан. литературу и т. д.

А што је најглавније сви једногласно траже, да се питање Комора реши у Закону о Занатлијама и то по систему ззсебних Занатлијских Комора.

Данас је већ сваки занатлија свестан, да у заједници са сталежом противних интереса, не може опстата и отворено се бори за своја угрожена права на живот не осврћући се на разна тренутна обећања и евентуалне претње.

Као што видимо занатлије су створили оно што досадањи политичари нису могли створити за 10 година.

Код занатлија постоји сада и духовно „Јединство“ Срба, Хрвата и Словенаца и загрљени братском слогом очекују финале те песме „Косово нам свађа дала, ал га слога сада освети“.

Новости из Матице Српске

У Управном Одбору Матице Српске дошло је опет до промене. На чланству тога одбора поднео је оставку г. Коста П. Миросављевић познати наш новосадски привредник, који је своју оставку мотивисао „заузетом на другој страни“. Поговара се међутим, да је г. Миросављевић поднео оставку и због других разлога, јер се није сложио у неким питањима са становиштем осталих чланова одбора.

Но много интересантније од ове новости јесу верзије које данас круже међу члановима Матице Српске и припремама за главну скупштину и о евентуалним променама у Матици. Известан део Матичиних чланова, који нису задовољни са садањим радом Матице спремају се да на главној скупштини поведу оштру критику и да траже нов правац рада, нарочито у погледу „Летописа“ и књижевних издања Матичиних.

Друга је верзија да ће наводно доћи и до личних промена. У случају ако би евентуално председник и секретар због заузетости на другој страни, поднели оставке, спомињу

се већ и кандидати на њихова места. Поговара се др г. Врховић намерава да се пресели у Загреб где би се посветио књижевном и научном раду, а г. др. Малетин наводно намерава да се пресели у Скопље, где има рудокоп и да се посвети рударству. Једна група би хтела за председника дра Станоја Станојевића професора универзитета и нашег познатог историчара а за секретара г. Вељка Петровића књижевника. Друга група спомиње као свога кандидата на председничко место г. дра Мирка Косића, професора универзитета и главног секретара трговачко-индустријске коморе, а за секретара г. дра Милана Кашанина књижевника. Има дакако и треће групе, која засада не истиче лична питања.

Поговара се осим тога да ће и потпредседник Матичин г. прота Ђорђе Велић евентуално поднети оставку, те се на његово место спомињу као кандидати г.г. др. Лаза Марковић лекар, др. Пера Адамовић градски физик, Дака Поповић и Мирко Балубџић.

Ово све дакако да су само комбинације које круже по чаршији и међу извесним кругом Матичиних чланова, а што друга страна опет назива интригама. Ми смо пак све то прибележили по нашој новинарској дужности.

Репортер.

Иванданска слава.

Насељеници на Иванданском насељу на т. зв. „Детелнари“ у Новом Саду, на дан 7. јула тек. год. прославиће своју славу Иван дан, те се позивају и остали грађани да их својом посетом удостоје, и својим присуством увеличају тај свечани дан, на дан славе после свете литургије у 11 сати извршиће се освећење водици и кољива код крста, а после подне у 4 сата почетак прославе скуп гостију и сечење славскога колача. Ове год. за Славскога кума је се примио наш опште познати и уважени грађанин и национални радник г. Мита Клицин који се је позиву насељеника врло радо одазвао. Гости су радо виђени.

Треба их уразумити.

Нами је познато, да је још у своје време прописано, којом брзином смеју кроз варош терати аутомобили, мотоцикли и т. д. Овај пропис изгледа нам да за моторциклисте апсолутно не важи, јер смо имали част видети неке, да јуре лудачком брзином, тако, да свакога тренутка грађанима прети опасност да плате главама.

Ми у интересу грађанства молимо надлежне, да поопштре наредбу, коју су у своје време издали, а у случају да се ови и после тога оглуше, требало их тако осетно кажњавати, како новчано, тако и притвором, да би се већ једном уразумили.

Ако пак надлежни не би то учинили, онда грађанима остаје да сами нађу средства којима би ове обесне пустахије уразумили.

ВЕРЕНИ. Г-ца Лили Груби и г. Др. Матија Клајн лекар у Новом Саду, верени.

Достојно хвале

Новосадско Удружење Гостионичара из својих скромних средстава уписало је 270 комада акција Привилеговане Аграрне Банке. Ово је врло леп патриотски гест од стране новосадског Удружења Гостионичара, јер су схватили узвишени позив Аграрне Банке, којој је главни задатак да растерети нашег презадуженог сељака, т. ј. да га извуче из зеленешких канџи.

Меродавни би требали да овај акт гостионичара не заборава, и да гостионичарима уколико год је могуће у даним случајевима излазе у сусрет њиховим евентуалним оправданим молбама, које би се односиле на просперитет њихових радњи, односно, које би се односиле на њихово пословање.

За овај лепо, и хвале достојан пример, велика заслуга припада г. Стевану Стефановићу, дугогодишњем агилном и неуморном председнику Гостионичарског Удружења, као и члановима управе (г. Сими Тиквићу и госп. Милошу Бугарском гостионичарима.

Указ о општем помиловању

Извештавају нас, да је г. Министар Правде др. Милан Сршкић спремио Указ за опште помиловање осуђеника и да ће га ово дана лично однети Њ. В. Краљу на Блед на потпис.

Картел хотелијера у борби са цигакима

Пре кратког времена свирачи из хотела „Краљице Марије“ побунили су се, услед до зла бога рђаве хране. Услед тога је избио сукоб између свирача и картела хотелијера. На крају крајева су свирачи морали да прекну рад. Управа картела да би доскочила, прибегла је једном недозвољном гесту који је противу свирача употребила. Наиме, док је управа са свирачима преговарала у канцеларији, дотле је својој послузи наредила, да све инструменте покупи и закључа у једну собу, хотећи на тај начин свираче да натера на попуштање.

Када су свирачи видели, што је управа урадила, били су принуђени да путем једног новосадског адвоката потраже заштиту своје својине.

Интервенцијом адвоката је путем полицији картел хотелијера морао свирачима да врати њихове инструменте.

Тако данас нема музике у свима локалима картела: „Краљице Марије“, „Слободи“ и „Елити“. Међутим собарицин грамофон у хотелу „Краљице Марије“ свако вече успављује пашажере. Заиста дивно!

Овакав поступак реченог картела је за сваку осуду, да се чак и таквим средствима служе противу сиротих свирача. Ми мислимо да и удружење музиканата наћи ће начина да не остане дужно картелу хотелијера.

Новосадске вести.

— Позив. Добровољна Пожарна Дружина у Новом Саду прославиће 7. јула 1929. год. као дан када је пре 57 година основана Баштенску Забаву скопчану са награђним куглањем, банкетом и игранком у Грађанском Стрелишту, у сврху набавке нових модерних справа.

Како је у истини ослобођен Нови Сад?

И да не би изгледало да ма у ком погледу хођу да подцењујем г. г. Дунђерске, па тек да их и за мање вољне или способне за жртвовање за страдавајуће сународнике представљам, објашњавао сам:

„Њихов је положај другачији него наш. Они имају велика имања у Пешти и горе у Мађарској, па тамо чине своје. Док ми управљамо све на Београд и Загреб“.

Зато, да би Немце потпуно уверили у „непотребност“ њиховог захтева, у погледу гаранције Дунђерских, продужио сам нарочито подигнутим гласом:

„Оно не само да нисмо сматрали за „вредно“ и „потребно“ било ма какovu помоћ од тих наших поседника, изван сваке сумње великих богаташа, која су столеће и стицала, тражити какovu услугу и помоћ, него смо чак и њима радо учинили коју услугу“.

А да би их за сваки случај могао и уверити, да не говорим напразно, сетио сам се и ове епизоде, па сам је споменуо: Да смо на пр. и г. Ђоки Дунђерском били на помоћи приликом његова избора за посланика у пештански парламенат.

Када је на име пред коначно рата умро целом српству а нарочито војвођанима доста познати и на свој начин много заслужни, чика Стева Поповић, управник Текелијанума, остао је упражњен мандат среза уздинског.

Мађарска влада — пошто је пао Тисин режим и јасно било да се мора неки нови курс узети — хтела је да уђе у парламенат један Србин познат као националиста, а не владиновац, или како се тада говорило „мађарон“.

Тако је то понуђено Др. Кости Хаџији. Но он није хтео да прими.

Појавио се онда као кандидат г. Ђока Дунђерски, али не као члан странке, којој је припадао његов брат Др. Геда — Тисине — па му је ова ставила протукандидата.

Том приликом нас је заиста потражио г. Ђока Дунђерски и тражио да дозволимо уреднику

листа, чији смо ми власници били, Мајору, да води организацију његове изборне кампање.

Ми смо се тој жељи симпатичног г. Ђоке Дунђерског радо одазвали.

С тим и таквим стварним разлозима — које иначе не би нашао за вредно да споменем, успео сам сад после дужег објашњења, да тај неочекивани захтев Немаца одбијем и да се задовоље „као исто толико вреди“ и са гаранцијом самог нашег „Прометног Друштва“, те Душана Марковића и мојом личном, за све обавезе које условимо. Наравно уз онај акт из Петроварадина, који сам имао што пре донети и уопште испуњавати што могу, односно морам.

(Наставиће се)

Бања без бање.

Није усуд свакоме смртнику на овој грешној земљи досудио, да на овим тропским врућинама баца послове, или добије двомесечно осуство, и да са добро фатираним буђеларом потражи покоја, мира и уживања у којој од наших или страних бања.

Међу те смртнике, које је усуд осудио: да се лети уместо купају у каквој бањи — купају у своме сопственом зноју; да се зими, уместо греју покрај топле пећи, они дркћући у летингеру гледају и уживају гледајући друге у топлим бундама како се испаравају, — спадам сасвим случајно и ја писац ових редова.

Зимус без дрва и зимска капута, необично сам се радовао да наступе топли јулски дани, на којима ћу ја да накнадим оно, што сам зимус изгубио.

И заиста дошао је јули, многи добро фатирани одјездише у бање чим осетише несносну врућину. А ја, као за пакост и ове године не добих на лозу — остадох као и моја срећа у бубњу — т. ј. хтедох рећи остадох у Новом Саду. Изјутра у канцеларију — досадно превртати прашњава акта, борити се са досадним мухама, а већ

о врућини и да не говорим. У подне кући — досадно; жена, мухе, врућина и летњи мршав ручак, па зло оно велико

Понедељак 1. јули. Плата у џепу. Четири по подне изиђем из канцеларије, да се опростим прашњавих аката, досадних муха и несносне врућине. Куда? Кући. Никако, тамо је све исто што и у канцеларији.

Досадне мухе, несносна врућина, само што прашњава акта замењује глагољива жена, ето само у томе је разлика.

Премишљајући тако где бих нашао души покоја а телу ратноде, створим се пред новосадском болницом. Из дубоких и врло тешких и компликованих мисли тргоше ме умилни звуци музике, који допираху из чика Милетине гостионице. Пипнух се за џеп, ствар је у реду и право у башту, односно на модерно подигнуту терасу чика Милатине гостионице.

Још нисам ни сео а услужни и љубазни чика Милата и његова слађа половина, као и њихова учтива и вредна дечица — ћерка и зет — са осмехом већ ме упитаху: Пива?.. Вина?..

Онако суморан, гладан и жедан у мал' не реко и једно и друго; али захваљујући зубима да језик не истрчи затражих пива.

Пиво одлично, па просто клизи кроз моју свилену гушу. Након неколико тренутака, нос ми заголица примамљиви мирис рибљег паприкаша помешан са мирисом пржене рибе. Пипнух се за џеп ствар је у реду. Порцију куване и две порције пржене учинише своје и ја са пива пређох на вино а све због тога, што сам био окренут Фрушкој Гори, која се са терасе чика-Милетине гостионице види у најлепшој својој панорами, а од које допираше тихи и врло пријатни поветарац, који ми помоћу мојих руку раскопча прслук и ја одахнух. Одлична музика ступа у пуно дејство, а ја шприцер за шприцером сушио сам баш у онаком темпу као што се на мени моја знојава кошуља сушила.

После десетог шприцера, пробуди се моја заспала песничка муза и пропевах:

„Ево бање и без бање,
Овде ј' право уживање.“

Нек' у бању други лете
Ја ћу само код Милате."

Када сам погледао десно, лево, спазих за столовима све одличне и боље госте — права елита.

Када сам пошао чика Милата ми на испраћају даде на знање: да сваког понедељника приређује рибљу вечеру, а сваким даном има се добити хладна јела и већ мени добро позната и опробана пића. Чика Милата ми је скренуо пажњу и на неколико врло лепих и здравих соба за преноћиште.

Успут зажалих, што бар сваког понедељника није први, па бих се боље код чика Милете провађао него ли они многи који су отишли у бање.

Један гост.

Оправка школских зграда у Новом Саду

Месни Школски Одбор у Новом Саду овим објављује поново оферталну лицитацију за оправку и кречење школских зграда свију основних школа и забавишта у Новом Саду и на новосадским салашима, према исказу Школског Одбора, који се може видети код деловође Школског Одбора (Гробљанска 6).

Оферталне понуде у затвореним и запечаћеним ковертама имају се поднети Школском Одбору у Новом Саду, најдаље до 10. јула ове године.

У С Л О В И:

1. Сваки рефлектант дужан је изјавити да познаје услове и да их прима.

2. Дужан је положити у готовом или у држ. вредносним папирима 5% од целе понуђене своте, у име вадима.

3. Поднети уверење о томе да је положио прописану кауцију.

4. Да има право обрта и да је платио порез до 1. VII. о. г.

5. Оправка поменутих зграда почиње половином јула, а има да се заврши најдаље до 15. августа о. г.

5. Исплата зарађеног новца исплатиће се тек онда, када се рад комисијски прегледа и за добар нађе, према претходно склопљеном уговору.

Школски Одбор.

Сви у Фрушку Гору на излетиште у „Парагово“

Од данас па свакога четвртка, суботе и недеље на излетишту „Парагово“ дансинг уз салон оркестар.

Свакодневни саобраћај Аутобуса, који саобраћа од 7.30 час. у вече са булевара Краљице Марије. Недељом и празником Аутобус саобраћа од пола 3 по подне па сваког сата. Аутобус полази тачно у одређено време без обзира на број публике, цена возње је тамо и на траг 15 динара од особе. Вечерњи Јеловник изволите погледати у изложима: Димовић, „Велауто“ Кр. Александра ул., Лука Малетић код „Роде“, Јосиф Бригит, Пискер и Друг Краља Петра улица.

На излетишту „Парагово“ налази се бензин станица.

Излетиште „Парагово“.

Број извршни 244-1-1929.

Дражбена објава.

Потписани судски извршиоц у смислу §-а 102. зак. чл. LX. из 1881. године овим објављује да ће у корист оврховодитеља Крстић и Гросман из Новог Сада заступаног по адвокату Дру Нађ Фрањи против овршеника путем спроведене оврхе за — и надплењене и на 18.530 динара процењене следеће покретнине на јавној дражби продати: астали, столице, чаршави, пивски апарат, слике на дувару, огледала, сат на дувару, чаше, боце, стакла бирташка, чивилуци, посуђа, чиније, тацне, шерпење, шифоњери и ноћни орманчићи.

За одржање дражбе услед решења Ср. Суда у Новом Саду број Гн. 3279-1928. ради намирења потраживања до износа 30000 динара истиче се рок за 15. јули 1929. године у 10 сати пре подне на лицу места у Н. Саду у радњи овршеника Јеврејска ул., на коју се купити намерени позивају са опоменом да ће се односне покретнине у смислу §-а 107. и 108. зак. чл. LX. из 1881. године уз плаћање у готовом новцу највишем нудиоцу, а у случају потребе и испод процењене вредности продати.

У колико се односне покретнине и други за и надпленили и на исте намирно право стекли, ова ће се дражба у смислу §-а 20. зак. чл. 41. из 1908. године у случају одржања са стране оврховодитеља и у њихову корист одржати.

Нови Сад, 25. јуна 1929.

Јован Б. Станковић, с. р.
Судски извршиоц.

Новосадска Штедионица КАО ЗАДРУГА

НОВИ САД, Јеврејска ул. 14.

Извештава своје чланове и пријатеље, да је са 31. децембром завршено II. Коло и да отвара упис за

III. КОЛО

за све оне који нису имали прилике да приступе, као и за чланове I. и II. Кола, који желе повисити штедњу. Једина а уједно најбоља препорука за ово, јесте чињеница, да је поред опште кризе прилив чланова стално растао и достигао број од

1035 уписаних чланова - удеоначара

са по најмање 10 а највише 300 удела односно динара недељно штедње, што чини далеко преко

3,000.000 динара уписане систематизоване штоте.

Још лепше је напредовало стање

УЛОГА НА ШТЕДЊУ.

који су према прошлој години удеостручени, јер само наши удеоначари-улагачи, могу поред других предности и предусретљивости постићи у ово време

8 до 12% намата.

СИГУРНОСТ НАЈПОТПУНИЈА.

Наша Ломбардно (Заложно) одељење даје зајмове на робу и предмете свих врста који нису извргнути кварењу, па смо помоћу њега и ове мвнуле године више хиљада зајмова и предујмова обавили и помогли много ваљаних људи, који иначе не би помоћи нашли, на зајадничку корист.

Управа
НОВОСАДСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ
као Задруга.

Бр. извр. 1426/1/1928.

Дражбена објава

Потписани судски извршиоц у смислу §. 102. зак. чл. 60. из 1881. г. овим објављује, да ће у корист оврховодитеља Карло Кан заступаног по адвокату Дру Миливоју Григоријевићу против овршеника путем спроведене оврхе за — и надплењене и на 14200 динара процењене следеће покретнине на јавној дражби продати: кола, кантар, кобила, крава, косачица, свињи, гепл и круњача.

За одржање дражбе услед решења Ср. Суда у Новом Саду бр. Гн. 10310-1926. ради намирења потраживања до износа 6217 динара главнице, истиче

се рок за 15-ог јула 1929. год. у 5 сати по подне на лицу места у Пашићеву (у кући овршеника бр. 80).

Нови Сад, 25. јуна 1929.

Јован Б. Станковић,
судски извршилац.

Извешће.

П. Н.

Извештавам поштоване муштерије, да ћу услед поодмакле сезоне моју радњу држати отворену само од 6:30 пре подне до 1 сата после подне.

Са штовањем

Андрија Малчић
енглески кројач.

Српски Учитељски Кон- викт у Новоме Саду

расписује стечај за надзорника, надзорницу, домаћина васпитача, домаћицу и тајника-благајника. — Молбе поднети Управном Одбору до 1. августа 1929. године.

Власник и одговорни уредник
Душан Чампраг — Нови Сад.
Краља Александра улица бр. 7.

ЗА ИЗДАВАЊЕ

један локал, соба и кујна уједно од 1. августа 1929. године. За поближа обавештења ваља се обратити на адресу

Ђорђе Миловановић,
ћурчија

Пашићева улица бр. 25.

Писма и рукописе, који се односе на уредништво „Нови Сад“, треба слати на адресу: Нови Сад, поштански фах 14.

А. ЛАКС

радња кофера, торбарске, седларске и сарачке робе преселила се из Дунавске ул. 20 у Дунавску ул. 36 (поред Дицгенове гвожђарске радње)

Велики избор!

Најјефтиније цене!

Опште Југословенско Банкарско Друштво А. Д.

ФИЛИЈАЛА: НОВИ САД

КРАЉА АЛЕКСАНДРА УЛ. БР. 7.

Акцијски капитал и резерве: Динара 125 милијуна.

Г Л А В Н И З А В О Д И:

БЕОГРАД

Чика Љубина 18.

Телефони број:
29-31 и 29-32.

ЗАГРЕБ

Јуришићева ул. 22.

Брзојавни наслов:
Банкферајн Н. Сад

Прима улошке на књижице и текући рачун. — Купује и продаје валуте, девизе и вредносне папире уз најповољнији дневни курс. — Издаје кредитна писма и чекове на сва трговачка и купалишна места у ту и иноземству уз најкулантније услове. — Ескомтује менице. — Финансира трговачка и индустријска предузећа.